

Daniël Les 2 – Vragen voor thuisstudie

Daniël en zijn vrienden worden als krijgsgevangenen meegevoerd

Daniël 1

Bid om leiding en inzicht voordat je begint. Lees het Bijbelgedeelte eerst een keer helemaal door. Lees bij het beantwoorden van de vragen ook de extra aangegeven Bijbelteksten en noteer het Bijbelvers waarin je jouw antwoord hebt gevonden.

Bijbeltekst om uit het hoofd te leren:

'God zorgde ervoor dat de hoofdeunuch Daniël gunstig gezind was.'

-Daniël 1:9

Dag 1: Daniël 1:1-2 – Babel belegert Juda

1. Wat gebeurde er met Juda in het derde regeringsjaar van koning Jojakim?
2. Lees vers 2. Wie was verantwoordelijk voor de nederlaag van Juda?
3. Wat deed Nebukadnessar met de voorwerpen die hij uit het huis van God gestolen had?

Wat is volgens jou de reden dat hij dat deed?

Groeien in geloof:

We worstelen allemaal wel eens met verleiding, en van tijd tot tijd bezwijken we. Soms komt dat door een gebrek aan oprechtheid en andere keren misschien doordat we onzeker en bang zijn. Misschien twijfel je er weleens aan dat God het beste met je voorheeft. Misschien ben je bang dat Hij er niet voor je zal zijn wanneer je Hem nodig hebt, en denk je daarom dat je jezelf zo goed mogelijk moet beschermen. In wanhopige situaties zoals deze lopen we het gevaar compromissen te sluiten. Maar als je met je hele hart op God vertrouwt, kun je zelfs zaken van leven of dood aan Hem overgeven. Vraag God om je te helpen niet uit angst te handelen, maar vanuit vertrouwen op Hem en op Zijn Woord. Deel je ervaringen in je studiegroep.

Dag 2: Daniël 1:3-7 – De gewoontes in Babel

4. Wat voor soort mensen had de koning uitgekozen om te worden meegevoerd naar Babel?

Waarom denk je dat hij juist deze mensen – met deze eigenschappen – uitkoos?

5. De koning gaf Daniël en zijn vrienden een nieuwe naam. Wat deed hij verder nog om ze in de cultuur van Babel in te lijven?
6. In welke opzichten maakten de eisen die Nebukadnessar aan deze jongemannen stelde het moeilijk voor hen om trouw te blijven aan God?

Dag 3: Daniël 1:8 – Het voedsel van de koning afgeslagen

7. Welk besluit nam Daniël?
8. We weten niet helemaal zeker wat de reden was dat Daniël weigerde om het voedsel te eten dat de koning hem liet voorzetten. De Bijbel geeft ons echter een aantal mogelijke redenen. Zoek onderstaande teksten op, en schrijf op wat de reden zou kunnen zijn van Daniëls vaste besluit om het voedsel dat de koning had voorgeschreven te laten staan.
  - a. Deuteronomium 14:3-20
  - b. Spreuken 31:4-7
  - c. Handelingen 15:20, 29
9. Heb jij weleens iets meegemaakt met betrekking tot de hedendaagse cultuur, waar je op grond van de Bijbel van overtuigd was dat het inging tegen je christelijke principes? Wat heb je toen gedaan?

Dag 4: Daniël 1:9-16 – Daniëls verzoek

10. Om welke gunst vroeg Daniël de hoofdeunuch?
11. Hoe werd Daniël geholpen om trouw te blijven aan zijn overtuiging?

Welke rol speelde de hoofdeunuch hierin? En God?

12. Wat kun je leren van Daniëls ervaringen in dit Bijbelgedeelte?

Hoe zouden die jou kunnen helpen als jij in een situatie komt waarin je christelijke normen en waarden beproefd worden?

Dag 5: Daniël 1:17-20 – God zegent Daniël en zijn vrienden

13. Wat gaf God aan deze vier jongens?

14. En wat gaf Hij speciaal aan Daniël?

15. Waar denk je dat de magiërs en bezweerders van de koning hun wijsheid en inzicht vandaan haalden?

Waarom was Daniëls wijsheid beter dan die van hen?

16. Noem één ding waarin je meer op Daniël zou willen lijken. Vraag God om deze eigenschap in je leven te ontwikkelen.

Persoonlijke toepassing:

Op dit punt in de geschiedenis weigeren Daniël en zijn vrienden alleen nog het voedsel van de koning. Later in hun leven zouden ze echter te maken krijgen met veel grotere uitdagingen. Hun reactie op het voedsel dat de koning hun liet voorzetten was een voorbereiding op die grotere beproevingen. In de Bijbel is niet terug te vinden dat het eten van het voedsel van Nebukadnessar echt een zonde zou zijn, maar Daniël en zijn vrienden beschouwden het als een kwestie van persoonlijke overtuiging. Ze besloten te staan voor deze overtuiging en het voedsel te weigeren. Daardoor groeiden ze in hun geloof en werden ze sterker, zodat ze zwaardere beproevingen die later op hun pad zouden komen het hoofd konden bieden. Zijn er van dat soort gebieden in jouw leven – dingen die je doet die misschien niet per se 'fout' zijn, maar ook niet per se 'goed'? Vraag God ernaar en schrijf op wat je denkt dat Hij tegen je zegt. Denk er eens over om dit grijze gebied te gebruiken als een mogelijkheid om je geloof, je integriteit en je karakter te versterken. Wees zachtmoedig en respectvol, maar neem stelling. Waarschijnlijk zal het je iets kosten – bied dat dan aan, als een offer van liefde, aan God. Hoe voelt het om op te komen voor iets? Praat hierover met je studiegroep.

Dag 6: Neem deel aan het groepsgesprek

Les 2 – Nabeschouwing

Daniël en zijn vrienden worden als krijgsgevangenen meegevoerd

Daniël 1

Babel valt Jeruzalem binnen

In 605 v. Chr. had Nebukadnessar Israël veroverd, maar Jeruzalem en de tempel verwoestte hij pas twintig jaar later, in 586 v. Chr. In de tussentijd had hij een soort kolonie van Israël gemaakt en had hij plaatselijke machthebbers toestemming gegeven om namens hem te regeren – ondergeschikt aan zijn gezag. Maar om zijn eigen koninkrijk te versterken en het verslagen Israël te verzwakken nam hij een aantal Joodse jongens van voorname afkomst mee naar Babel. Daar liet hij ze onderwijzen in de taal en de cultuur van Babel, zodat ze aan zijn hof konden dienen. Onder de jongens die werden meegenomen waren ook Daniël en zijn vrienden.

Het boek Daniël benadrukt meerdere keren dat God de macht in handen heeft. Hoe kan het dan dat de Heer toestaat dat Zijn geliefde stad verwoest wordt? Als we ons in de geschiedenis van Israël verdiepen begrijpen we het beter. God had de Israëlieten beloofd dat Hij ze zou zegenen als ze Hem zouden gehoorzamen, maar ook dat hen een vloek wachtte als ze niet gehoorzaam waren. In Deuteronomium 28 had Hij heel specifiek gewaarschuwd dat, wanneer Zijn volk tegen Hem in opstand kwam, Hij hun vijanden gelegenheid zou geven hen te verslaan. Dan zouden ze gedwongen worden om zich te onderwerpen aan een buitenlandse koning. God stond eenvoudigweg toe dat ze geconfronteerd werden met de gevolgen van hun zonden.

Om over na te denken:

Zonden hebben consequenties. De Heer is liefdevol en rechtvaardig, maar Hij 'houdt de schuldige zeker niet voor onschuldig' (Exodus 34:6-7, HSV-Herziene Statenvertaling). Als wij net als

de Israëlieten doorgaan met zondigen, zou het ons niet moeten verbazen als God toestaat dat dat pijnlijke consequenties heeft. Maar je moet ook weten dat Hij zelfs dan nog van je houdt, en dat Hij vol verlangen wacht totdat je je bekeert, zodat Hij je herstel kan geven (Handelingen 3:19-20).

De jonge mannen worden meegevoerd

De jongens die Nebukadnessar uitkoos behoorden tot de meest uitstekende jonge leiders die er in Israël te vinden waren. Het waren jonge mannen 'zonder lichamelijke gebreken, aantrekkelijk om te zien, rijk aan kennis, ontwikkeld en met een scherp verstand, en bovendien geschikt om aan het hof te dienen' (1:4). Ze moesten zich de taal en de literatuur van Babel eigen maken, drie jaar onderwijs volgen en dan in dienst van de koning treden. Ze moesten dienen aan het hof van één van de machtigste heersers die de wereld ooit gekend heeft. Daarnaast zou het koninklijk hof de jongens voorzien van voedsel en onderdak. Er was echter een probleem: om gebruik te kunnen maken van deze voorrechten, moesten ze samenwerken met de heidense machthebbers in Babel.

Het eerste wat Nebukadnessar deed was de namen van de jongens veranderen. Daniël, Chananja, Misaël en Azarja werden Beltesassar, Sadrach, Mesach en Abednego (1:6-7). In de oudheid werden namen vaak gezien als een beschrijving van het karakter van de persoon die deze naam droeg. Daniël betekende 'God is mijn rechter'. Chananja betekende 'de Heer betoont genade'. Misaël betekende 'wie is als God?', en Azarja betekende 'de Heer helpt'. Nebukadnessar wilde natuurlijk niet dat belangrijke leiders aan zijn hof namen hadden die de grootheid van de God van Israël verkondigden. Dus in plaats daarvan gaf hij hun nieuwe namen, die verband hielden met Babylonische goden. Zo

betekende Beltesassar waarschijnlijk 'Bel (een heidense god) bescherme zijn leven', terwijl Abednego 'dienaar van Nebo' betekende. (Nebo was een andere heidense god.)

Probeer je eens voor te stellen hoe lastig dat voor deze jonge mannen geweest moet zijn. Hoe zou jij het vinden als je een andere naam kreeg, met een betekenis die ingaat tegen je overtuiging, en die zelfs zegt dat je eer bewijst aan iets waar je niet eens in gelooft? Wat moesten ze doen?

De jonge mannen weigeren het voedsel van de koning

De jonge mannen besloten stelling te nemen. Ze accepteerden hun nieuwe namen, het onderwijs dat ze moesten volgen en de positie die ze op grond daarvan misschien zouden krijgen, maar ze weigerden om het overdadige voedsel van de koning te eten. Daniël 1:8 omschrijft het eten van dit voedsel als iets waarmee ze zich zouden kunnen 'verontreinigen' (zie NBG vertaling 1951). Hoe konden ze verontreinigd raken door het eten van voedsel? De meeste Bijbelgeleerden denken dat dit wellicht te maken had met de Joodse spijswetten, die het eten van bepaalde soorten voedsel verboden – bijvoorbeeld varkensvlees en bepaalde zeevruchten. Misschien dat ze deze wetten zouden overtreden als ze het voedsel van de tafel van de koning zouden eten. Bovendien was de kans groot dat het voedsel door heidense priesters in heidense tempels aan heidense goden gewijd was.

Het was voor deze jonge mannen gemakkelijker geweest om maar gewoon met de stroom mee te drijven. Door het voedsel te weigeren dat de koning voorschreef, zouden ze de aandacht op zichzelf vestigen – en wellicht had dat onprettige gevolgen. Misschien verspeelden ze hun kans om hogerop te komen in dienst van de koning. Maar ze kozen ervoor om te doen wat zij geloofden dat juist was, zelfs als dat hen iets zou kosten. Ze waren bereid het risico te nemen.

Om over na te denken:

Het is belangrijk om wat je geloof betreft geen compromissen te sluiten.

Net als de jonge Joodse mannen in Babel moeten we nadenken over situaties waarin we de druk ervaren om ons aan te passen aan onze cultuur, en die situaties in gebed brengen. Er zijn momenten waarop we stand moeten houden. Sommige situaties zijn duidelijk: wanneer iemand probeert je over te halen om een misdrijf te plegen, iets immoreels te doen of Jezus te verloochenen moet je uiteraard altijd weigeren. Maar veel beproevingen, zoals deze in Daniël 1, zijn veel subtieler van aard. Soms wordt er van je gevraagd om een compromis te sluiten dat niet zoveel lijkt voor te stellen. Het zou veel gemakkelijker voor deze jongens geweest zijn erop te vertrouwen dat Nebukadnessar wel in hun behoeften zou voorzien en om er hun levensdoel van te maken hem tevreden te stellen. Maar alleen God verdient die eerste plaats in ons leven. Jezus zei: 'Niemand kan twee heren dienen: hij zal de eerste haten en de tweede liefhebben, of hij zal juist toegewijd zijn aan de ene en de andere verachten. Jullie kunnen niet God dienen én de mammon' (Matteüs 6:24). Vraag jezelf steeds af wie of wat de eerste plaats heeft in jouw leven. Aan wie ben je als het erop aankomt werkelijk toegewijd? Waarop stel je je vertrouwen?

Wat was het resultaat van het eetpatroon dat Daniël en zijn vrienden volgden? Nadat de tien dagen voorbij waren, zagen ze er gezonder uit dan alle andere jongens. God had voor hen gezorgd en hun geloof beantwoord. God beschermde hen niet alleen, Hij zorgde er ook voor dat ze opklommen tot hoge posities in het koninkrijk van Babel. God stelde hen aan op plaatsen waar Hij ze zou kunnen gebruiken om de Israëlieten te beschermen.

Het was het krachtige geloof van deze jonge mannen dat hen in staat stelde succesvol te zijn, ondanks de wreedheden van Nebukadnessar. Ze besloten op God te vertrouwen. Ze waren er zeker van dat Hij machtig genoeg was om voor hen te zorgen. Ze kozen ervoor om gehoorzaam te zijn aan Gods wil, zelfs in wat ze aten. Ze kozen ervoor God te behagen, geen mensen. En God zegende hun trouw. Hij gaf deze jonge mannen – die al zeer begaafd en toegewijd waren – nog meer talenten en mogelijkheden om Hem te dienen.

Maak het persoonlijk:

Lees Daniël 1 nog eens door, en let vooral op de rol van God. Wat doet Hij allemaal, wat geeft Hij en waar grijpt Hij in? Wat voor soort dingen bewerkt God? Wat kun je daaruit opmaken over Gods betrokkenheid bij de details van jouw leven? Denk eens na over dingen in je leven waarover je je zorgen maakt. Schrijf er hieronder een of twee op. En schrijf dan naast deze 'zorgenveroorzakers' een waarheid over God die met jouw situatie te maken heeft. Als je je bijvoorbeeld zorgen maakt over geld, zou je daarnaast kunnen schrijven dat 'God in al je behoeften rijk zal voorzien'. Maak een lijstje, en vraag God om je te helpen Hem in al deze gebieden van je leven te vertrouwen.
